

Cristian-Robert Velescu

Universitatea Națională de Arte din București
Profesor universitar

D a t e p e r s o n a l e

Stare civilă: căsătorit
Naționalitatea: română
Vârsta: 66 ani
Data și locul nașterii: 1952, iulie 13, Timișoara
Părinți: Nicolae și Barbara Velescu

S t u d i i

Academia de Artă 1990 –1992
București
Doctorat în istoria artei
Teza: Repere iconologice în creația lui Constantin Brâncuși
Coordonator:
Academician, Profesor Universitar Doctor Răzvan Theodorescu

Academia de Artă 1973 - 1977
București
Licențiat în Istoria Artei
Teza: Arhitectura 1900 din Timișoara
Diplomă de merit

Academia de Artă 1986
București
Specializare postuniversitară: *Expertiza operei de artă,*
Pictura de icoane în tempera pe lemn

Facultatea de Teologie ortodoxă 1996 - 2001
București
Absolvent

Liceul de Artă 1967 - 1971
Timișoara

S i t u a ț i a p r o f e s i o n a l ă

Membru în Consiliului Național de Atestare a Titlurilor,
Diplomelor și Certificatelor Universitare, comisia de arte
vizuale, prin ordinul ministrului educației naționale
nr. 3482/2016 2016, iunie

Universitatea Națională de Arte din București 2005, februarie...
Profesor universitar

Universitatea de Vest Timișoara, Facultatea de Arte 1998 - 2000
Conferențiar
Profesor universitar 2000, mai...

Muzeul național de Artă 1997- 1998
București
Muzeograf principal A1

**Academia română, Institutul de Istoria artei
“George Oprescu”** 1990 - 1997
București
Cercetător științific

Muzeul Național de Artă 1977 - 1990
București
Muzeograf principal

A s o c i a ț i i p r o f e s i o n a l e

Uniunea Artiștilor Plastici din România 1991 - ...
Membru al secției de critică

**Uniunea scriitorilor din România
– Asociația scriitorilor din București** 1991 - ...
Membru al secției de proză

E x p e r i e n ț a p r o f e s i o n a l ă

Muzeul Național de Artă 1977 - 1982
București
Muzeograf

Muzeul Colecțiilor de Artă 1982 - 1987
București
Muzeograf principal

Muzeul Național de Artă 1987 - 1990
București
Muzeograf principal

**Institutul de Istoria Artei
“G.Oprescu”** 1990 - 1997
București
Cercetător științific

Muzeul Național de Artă 1997 - 1998
București
Muzeograf principal A1

**Universitatea de Vest –
Facultatea de Arte** 1998 - 1999
Timișoara
Conferențiar

Profesor universitar 2000, mai ...
Conducător de doctorat în arte vizuale 2003, iunie
(Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4110/05.06.2003)

Universitatea Națională de Arte din București 2005, februarie...
Profesor universitar

Experiența pedagogică

Muzeul Național de Artă 1977 - 1982
București
Lectorat de istoria artei (în cadrul secției de pedagogie muzeală, activitatea de pedagogie muzeală echivalând cu activitatea didactică din învățământ).

Academia de Teatru și Film 1990 - 1991
București
Lector - Istoria Artei

Liceul de Arte Plastice 'N. Tonitza' 1992 - 1995
București
Profesor - Istoria Artei

Muzeul Colecțiilor de Artă 1995 - 1997
București
Curs de hermeneutică a imaginii plastice (săptămânal)

**Universitatea de Vest
Facultatea de Arte** 1996 - 1997
Timișoara
Lector - Istoria Artei

Universitatea de Artă 1998 – 2001; 2002; 2004
București
Conferențiar – Istoria Artei (prelegeri în cadrul secției de istoria și teoria artei, al secției foto-video, al cursurilor

de masterat).

Universitatea de Vest – Facultatea de Arte	1998 - 1999
Timișoara	
Conferențiar	
Profesor universitar	2000, mai ...
Conducător de doctorat în arte vizuale (Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4110/05.06.2003)	2003, iunie
Universitatea Națională de Arte din București	2005, februarie...
Profesor universitar	

Cărți de specialitate publicate (ca unic autor)

- **Rodin, Meunier, Brâncuși și cultura clasică**, București, Institutul Cultural Român, 2016 (343 p.). Citat în Doina Lemny, „Brâncuși intim: între discreție și dezvăluire”, în *Constantin Brâncuși, omul și lucrurile în colecția Emilian Radu*, Arcub, Vellant, București, 2016, pp. 51-52.
- **Autour de l’atelier de Constantin Brancusi: chemins des modernités, chemins des avant-gardes**, București, Univers Encyclopedic Gold, 2015 (315 p.). Cronică: Giovanni Lista, „Autour de l’atelier de Brancusi, Cristian-Robert Velescu, Univers Encyclopedic Gold, Bucarest, 2015”, în *Ligeia* (Paris), XXIXe Année, N° 149-152 Juillet-Décembre 2016, pp. 233-234. Citare: Philippe Junod, *De la fraternité des arts, nouveaux contrepoints*, Infolio, Gollion, 2017, p. 20.
- **Avant-gardes et modernités - Brancusi, Duchamp, Brauner, Voronca, Tzara & comp.**, București, Institutul Cultural Român, 2013 (231 p.). Citare: Petre Răileanu, „Dadaglobe un dadaist de ultimă oră: Constantin Brâncuși” vezi nota n° 5. În <http://petre-raileanu.fr/category/articles/>
- **Lili Pancu 1908-2006 – Pictură-grafică** (monografie-catalog), București, Editura Muzeului Municipiului București, 2010 .

Victor Brauner d’après Duchamp sau drumul pictorului către un suprarealism „bine temperat”, București, Institutul Cultural Român, 2007. Cronică: Ruxandra Demetrescu, „Alchimii brauneriene: Cristian Robert Velescu: Victor Brauner d’après Duchamp sau drumul pictorului către un suprarealism « bine temperat »”, în *Dilemateca* (București), nr.

23, aprilie 2008; Petrișor Militaru, „Victor Bauner – etapele creației și impactul viziunii duchampiene”, în *Mozaicul* (Craiova), XVI, n° 2, 2013, p. 9.

- **Formă și semnificație în arta românească modernă – exemplul lui Brâncuși**, București, Univers enciclopedic 2002.

- **Concepte ale poeziei lui Constantin Brâncuși**, București, Univers enciclopedic, 1999.

- **Brâncuși alchimist**, București, Editis, 1996. Citări: Paola Mola *Brancusi – l'opera al bianco*, Geneva-Milano, The Solomon R. Guggenheim Foundation, New York, Skira, 2005, p. 35; Sanda Miller, „In illo tempore Maïastra – Oiseau d'Or et contes de fées”, in *Les carnets de l'Atelier Brancusi – La série et l'oeuvre unique, L'Oiseau dans l'espace*, Paris, Centre Georges Pompidou, 2001, pp. 14, 17-18.

- **Brâncuși inițiatul**, București, Editis, 1994. Citări: Barbu Brezianu în *Brâncuși în România*, București, Bic All, 1998, p. 76, 144; Doïna Lemny în „La biblioteque de Brancusi”, în *L'atelier Brancusi*, Éditions du Centre Georges Pompidou, Paris, 1997, p. 232; Friedrich Teja Bach, în „Constantin Brâncuși, la realite de la sculpture”, în *Brancusi* (catalogul expoziției retrospective), Paris, Centre Georges Pompidou - Gallimard, 1995, pp. 37, nota 3; Victor I. Stoichiță, *Scurtă istorie a umbrei*, București, Humanitas, 2000; Sanda Miller, *In illo tempore Maïastra – Oiseau d'Or et contes de fées*, in *Les carnets de l'Atelier Brancusi – La série et l'oeuvre unique, L'Oiseau dans l'espace*, Paris, Centre Georges Pompidou, 2001, pp. 14, 17-18; Nicoletta Isar, „Tropes and Tools of Creativity: The Ontology of Image and Its Unpredictable Operations”, în Vlad Petre Glăveanu (editor), *The Palgrave Studies in Creativity and Culture*, Aalborg University, Aalborg Denmark, 2016, p. 712 (ISBN 978-1-137-46343-2; ISBN 978-1-137-46344-9).

Cărți de specialitate publicate (în colaborare) :

- **Margareta Sterian – opera profundă**, Editura Muzeului de Artă „Ion Ionescu Quintus”, Ploiești, 2012, ISBN: 978-606-8019-24-6, pp. 3-18 (Prim autor).

- „**Tablourile lui Sorin Ilfoveanu în spațiul devenirii lor**”, în **Atelier 1995-2010, Sorin Ilfoveanu**, București, Editura UNARTE, 2010, pp. 30-47 (Prim autor).
- „**Gheorghe I. Anghel și arheologia sa profundă**”, în **Gheorghe Anghel**, București, Institutul Cultural Român, 2010, pp. 15-27.
- „**Vasile Tolan și lumea lui de semne**”, în *Vasile Tolan, desen, pictură, grafică, obiect*, București, Eurograma Invent, 2010 (ISBN 978-973-757-326-1), pp. 14-19.
- „**Mitologii-Mythologies**” (text bilingv), in **Sorin Ilfoveanu – desene-drawings 1994-2007**, București, Asociația pentru Artă Ilfoveanu, 2008, (ISBN 978-973-0-06024-9), pp. 9-33 (Prim autor). Citat în Constantin Prut, *Dicționar de artă modernă*, Polirom, Iași, 2016.
- **Brâncuși inedit – însemnări și corespondență românească (Ediție de Doina Lemny și Cristian-Robert Velescu**, București, Humanitas, 2004. Cartea cuprinde două studii semnate de Cristian-R. Velescu: „*Corespondența Brâncuși – document personal ori sursă pentru istoriografia de artă?*”, pp. 105-128 și „*Proiecte și comenzi publice în România*”, pp. 376-398 (Al doilea autor). Citări: Ruxandra Demetrescu, in *Discontinuities*, nota 213, p. 198, este citat studiul: "Corespondența Brancusi ...."; Cătălin Davidescu, „Brâncuși inedit”, în *Ramuri* (Craiova), n° 4, aprilie 2005, p. 13.)

Volume colective:

- „**Avangarda în România**”, în **Arta din România din preistorie în contemporaneitate**, vol. II, Editura Acedemiei Române & Editura Mega, București-Cluj Napoca, 2018, pp. 423-441.
- „**Brâncuși, două lucrări de tinerețe: Laocoon și Ecorșeu**”, in **150 de ani de învățământ artistic național**, București, editura UNARTE (ISBN 978-606-720-024-9), 2014, pp. 170-223.
- „**Brancusi: deux exemples de l'exégèse de première heure. En relisant Benjamin Fondane et Vasile Georgescu Paleolog**”, in **After Brancusi – Proceedings of the International Conference organized in the frame of the project 'The Saint of Montparnasse' from Document to Myth. A Century of Constantin Brancusi Scholarship**, Bucarest, Institutul de Istoria Artei "G. Oprescu" al Academiei Române, UNArte (ISBN 978-606-720-022-5), 2014, pp. 92-122.

- „**Paris 1912 : Cubism vs. Futurism. Cazul Marcel Duchamp sau despre două călătorii în automobil, generatoare ale unor texte cu valoare de manifest**”, în *Arta și realitățile ei*, 14-15 mai 2009 – Zilele academice timișorene, Timișoara, Editura Brumar, 2009, pp. 417-440.
- „**Autour de deux toiles de Victor Brauner : Tête et deux boxeurs et Passivité courtoise – approche iconographique**” (variantă prescurtată a studiului apărut în Revue Roumaine d’histoire de l’art), în *Études transversales – Mélanges en l’honneur de Pierre Vaisse*, Presses Universitaires de Lyon, 2005, pp. 257-272.
- „**Le portrait ou l’antimimetisme chez Brancusi**”, in *Le portrait? – La série et l’oeuvre unique*, Éditions du Centre Georges Pompidou, Paris, 2002, pp. 53-64. Thierry Dufrêne, « Quelle histoire de la sculpture au XXe siècle ? », Critique d’art [En ligne], 21 | Printemps 2003, mis en ligne le 31 janvier 2012, consulté le 29 mai 2015. URL : <http://critiquedart.revues.org/1909>.
- „**Brâncuși and the Significance of Matter**”, in *Plural, Caragiale, Iorga, Brâncuși, Enescu, Ionescu, Five Atypical Portraits (An anthology by Aurora Fabritius)*, Bucharest, The Romanian Cultural Foundation, 2002, pp. 85-92.
- „**Brancusi-Duchamp, évolutions artistiques convergentes**”, in *Brâncuși la apogeu, noi perspective*, Academia română, Comitetul național UNESCO pentru dezvoltare culturală, Ministerul culturii și cultelor, Institutul de istoria artei “G. Oprescu” al Academiei române, Univers enciclopedic, 2001, pp. 118-148. Paola Mola citează „Brancusi-Duchamp, évolutions artistiques convergentes” în *Brancusi – l’opera al bianco*, Geneva-Milano, The Solomon R. Guggenheim Foundation, New York, Skira, 2005, p. 33 și 35.
- „**Brâncuși platonician, sau despre un alt mod de a fi « model al artistului »**”, in *Actualitatea paradigmei Brâncuși*, Timișoara, Fundația interart Triade, 2001, pp. 49-58.

- „**Le temple de la délivrance de Constantin Bracusi, substitut de l'atelier de l'artiste entendu comme oeuvre globale - le rôle du commanditaire dans la réalisation du projet de l'ensemble d'Indore**”, în *Images de l'artiste - Künstlerbilder*, Colloque du Comité International d'Histoire de l'art, Université de Lausanne, Edité par Pascal Griener et Peter Schneemann, Peter Lang, Frankfurt a.M., New York, Paris, Wien, 1998, pp. 101-114. Citări: Vera Kuni, „Der Künstler als « Magier » und « Alchemist » im Spannungsfeld von Produktion und Rezeption, Aspekte der Auseinandersetzung mit okkulten Traditionen in der europäischen Kunstgeschichte nach 1945. Eine vergleichende Fokusstudie – ausgehend von Joseph Beuys”, Inaugural-Dissertation, ediție electronică, Marburg, 2004, p. 74; Philippe Junod, *Chemins de traverse – Essais sur l'histoire de l'art*, Gollion, Infolio Édition, 2007, p. 304, nota 98.

- „**Les projets architecturaux de Constantin Brancusi. Ses rapports avec ses commanditaires et mécènes**”, în *Patronicio, colección y circulación de las artes*, México, Universidad Nacional Autónoma de México, Instituto de Investigaciones Estéticas, 1997, pp. 47-76. Philippe Junod în „L'atelier comme autoportrait”, în *Künstlerbilder*, Berna, Peter Lang Europäischer Verlag der Wissenschaften, 1998, p. 97.

- „**Un concept brâncușian: Spiritualitatea formei**”, în *Simpozion de „artă concretă”, 17 aprilie 1997, București, Editura Crater, pp. 57-61.*

- „**Pasărea măiastră de Constantin Brâncuși – origine și semnificație**”, în *Pagini de artă modernă și contemporană*, Muzeul Țării Crișurilor – Oradea, Asociația Istoricilor din Transilvania și Banat – Comisia de Istoria Artei, Facultatea de Istorie și Filosofie Cluj-Napoca, Secția de Istoria Artei, Oradea, 1996, pp. 222-238.

Studii publicate în străinătate

„Brancusi et l'avant-garde”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, 2019 (n° 173-176), pp. 47-66.

„Brancusi and the Avant-Garde. A reciprocal relationship?” în *Brancusi. Sublimation of Form* (edited by Doïna Lemny), Europalia Art Festival Romania, Snoeck Publishers, Ghent, 2019, pp. 58-67. Citare: Dirk Vermelen, „Moving Figures”, în *Ibidem*, p. 161.

„«J'aime mieux respirer que travailler» : iconoclastie et création chez Marcel Duchamp”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXX, n° 153-156, ianuarie-iunie 2017, pp. 5-35.

„Brancusi et la synthèse des arts”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXVIII, n° 137-140, ianuarie-iunie 2015, pp. 5-30.

„Autobiographie et création chez Marcel Duchamp – sur une autre forme de « nominaslidme »”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXVII, n° 133-136, iulie-decembrie 2014, pp. 7-51.

„« Collectivisme créateur » et « oeuvre collective » dans l'avant-garde roumaine et européenne”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXV, n° 117-118-119-120, iulie-decembrie 2012, pp. 26-57.

„Duchamp et le futurisme”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art*, an XXIV°, n° 109-112, iulie-decembrie 2011.

„Contimporanul 1924 – Brancusi, Klee, Brauner et l'interférence de leurs poétiques”, în *Ligeia – Dossiers sur l'art* (Paris), anul XVIII, n° 57-58-59-60, ianuarie-iunie 2005, pp. 155-165.

„**Autour de deux toiles de Victor Brauner : Tête et deux boxeurs et Passivité courtoise – approche iconographique**” (variantă prescurtată a studiului apărut în Revue Roumaine d'histoire de l'art), în *Études transversales – Mélanges en l'honneur de Pierre Vaisse*, Presses Universitaires de Lyon, 2005, pp. 257-272.

„Le portrait ou l'anti-mimétisme chez Brancusi”, în *Les carnets de l'Atelier Brancusi, la série et l'oeuvre unique – Le portrait?*, Paris, Centre Pompidou, 2002, pp. 53-64.

„La sagesse de la terre et le Baiser de Constantin Brancusi – approche iconologique”, în *Le courrier du Centre culturel roumain*, Paris, no 27-29, mai-juillet 2001, p. 13; 15. Variantă în limba franceză a studiului publicat în *Studii și cercetări de istoria artei* (1991).

Le Temple d'Indore de Constantin Brancusi, în *Annales d' Histoire de l' Art et d' archeologie*, Bruxelles, XVIII, 1996, pp. 111-124. Citare: Philippe Junod, *Chemins de traverse – Essais sur l'histoire de l'art*, Gollion, Infolio Édition, 2007, p. 304, nota 98. ; Philippe Junod, *De la fraternité des arts, nouveaux contrepoints*, Infolio, Gollion, 2017, p. 25.

„La Maiastra de Constatin Brancusi - origine et signification”, în *Annales d' Histoire de l' Art et d' archeologie*, Bruxelles, XVII, 1995, pp. 123-131. Variantă în limba franceză a studiului publicat în *Pagini de artă modernă și contemporană* (1996)

„Das Ensemble von Constantin Brâncuși in Târgu-Jiu”, ICOMOS - *Hefte des deutschen Nationalkomitees*, XIV, Munchen, 1995, pp. 125-128.

„Pokus o ikonologiu existencie - Victor Brauner/Ernesto Sabato” (Încercare în iconologia existenței - Victor Brauner/Ernesto Sabato), în *Kulturny Zivot* (Bratislava) XXVII, 33/34, 1993.